

Den matek a bezdětná Chana

1. Čtení: 1 Sam 1,1-8

Kázání: 1 Sam 1,9-20

Doufám, bratři a sestry, že většina z Vás to ví. Totiž, že dnes je den matek. Lidé se rozhodli, že budou jeden den v roce, 2. neděli v květnu, oslavovat maminky. A to je přece pěkné. Každý z nás má nebo měl maminku. A ať je nebo byla jakákoli, je to maminka. Je pěkné, že na to lidé pamatují. Ani nemusejí znát 5. přikázání desatera, cti otce svého i Matku svou, přece to všichni vědí, že maminky jsou důležité.

Přemýšlel jsem, co z Bible dnes tady přečíst. A vím, že jsou lidé, kteří mají s Pánem Bohem problém právě v tom, že je to Pán. V modlitbě, kterou nás naučil Ježíš, se také modlíme: Otče náš. I když všichni víme, že Boha si nemáme zpředmětňovat, stejně to děláme a většinou nám z toho vychází jako chlap. Lidé to někdy zkouší tak, že když jim ten ženský prvek v Bohu chybí, snaží se ho doplnit. Bohužel často zbožštěním nějaké ženy. Ano, je to špatně. Bůh není ani muž ani žena. Je v něm obojí. Nás stvořil jako svůj obraz právě v tom, že nás stvořil jako muže a ženu. Není to tak, že Pán Bůh stvořil muže a paní bohová stvořila ženu. Není žádná paní bohová. My lidé jsme Božím obrazem právě v tom napětí mezi mužem a ženou.

Nakonec jsem ale pro dnešní neděli vybral vyprávění o Chaně. Chana, žena, ale ne maminka. Chana nemohla mít děti.

Abychom celé to vyprávění pochopili, co vlastně má znamenat tenhle příběh o jedné ženě, která nemohla mít děti, je dobré si přiblížit dobu, ve které se to vše odehrává. Ocítáme se s Chanou v takzvané době soudců. V Izraeli neměli krále, vládnout měl sám Bůh skrze kněze, proroky a právě soudce. Kdo ale Bibli znáte, víte, že soudcové si tehdy dělali, co chtěli, kněží byli úplatná a hrabivá hovada, jak byste se dočetli dál. A proroci? Ti někam zmizeli. Byla to bezvýchodná situace. Když se člověk dostal do problémů, nebylo se kam obrátit. Boží vláda ztroskotala na lidské slabosti.

A v této době žije i Chana. Též její situace je bezvýchodná. Nemůže mít děti. A tak se cítí, že jako žena je k ničemu. Že nějak zklamala. Z jedné strany na ni útočí a posmívá se jí druhá manželka jejího muže, Penina, to znamená Perla. Děťmi obdařená, spokojená a tak nesmyslně hloupá, zlá a krutá Perla. Na druhou stranu má Chana sice milujícího manžela, který pro ni dělá, co může. Pochopit ji ale nedokáže. „Což já pro Tebe neznamenamám víc než deset synů?“ Promiň, Elkáno, ale neznamenáš.

Možná byste Chaně řekli, že to je přece hloupost. Že v ničem jako žena nezklamala, že to není žádný Boží trest, že Penina je prostě jenom hloupá husa. Ať byste řekli cokoli, nepomohlo by to. Možná spíš ublížilo. Známe několik párů, které nemůžou mít děti a tolik by chtěli. Když se s nimi bavím, říkají mi, jak hrozný jsou otázky typu: „A co vy? Kdy už do toho praštíte? Už by bylo na čase.“ Člověk nemusí mít vedle sebe tupou namyšlenou Peninu, která se chlubí svým mateřstvím. Stačí jenom hloupá otázka, aby se člověk rozbrečel.

Chanina situace byla bezvýchodná. Byla zavřená sama do sebe a do svojí bolesti. Stejně bezvýchodná byla situace celé společnosti. Lidé byli uzavřeni do svých vlastních potřeb a plánů.

V tomhle mi ty biblické příběhy přijdou skvělé. Udály se před tisíci lety a od té doby se stále dějí. Stále tu jsou smutné, zničené a nešťastné ženy i mužové, kteří nenacházejí východisko ze své situace. Stále tu je společnost, ve které nefungují soudcové, kněží ani faráři, kde si každý podle svých možností hrabe sám pro sebe. Stále je tu Boží lid, církev, která řeší blbosti a svoje majetky, místo toho, aby přestala myslet sama na sebe a začala tu být pro to, pro co ji Bůh určil, pro druhé, kteří ji potřebují. A stále je tu Bůh, který východisko nabízí.

Jistě, pro Chanu bylo tím východiskem dítě, syn. Jen to nebylo tak jednoduché. Chana musela opustit ten bezvýchodný kruh zakletí do sebe samé, do svých bolestí. Neslyšným hlasem vykřičela svoje bolesti Bohu. Navzdory

tupému knězi, který nepoznal modlíci se ženu od alkoholičky. A nejen to. Syna, kterého si přála, přestala chtít sama pro sebe. Nabídla jej k službě Bohu. Asi není potřeba dodávat, že ten svůj slib před Bohem potom splnila. Syna se vzdala. Tolik Chana.

Bůh ale nabídl východisko i celé společnosti. Tím samým. Tím, že z jedné smutné ženy učinil maminku. To je totiž oblíbený Boží způsob, jak měnit svět. Jeden malý zanedbatelný zázrak kdesi na konci světa v Ramatajim-sófimu v Efrajimském pohoří. Kdo ví, kde je Ramatajim-sófím? Nejspíš to byla podobná díra jako Soběslav. A v té díře Bůh vyslyšel modlitbu jedné poslušné ženy a udělal z ní maminku. A dítě vyrostlo a změnilo svět. Ještě dnes si o něm miliony lidí vypráví příběhy. To dítě se jmenovalo Samuel. Bůh má asi v oblibě povolávat si ke změně světa ženy, které nemůžou mít děti. Stejně to bylo s Abrahamovou manželkou Sárrou, Izákovou Rebekou, Jákobovou Ráchel, stejně to bylo s maminkou Pána Ježíše Krista. Všechny ty pramáti Izraele nemohly mít děti. Snad pro to, aby se z nich nestaly naduté husy, které budou všem dávat na odív, jak skvělé jsou samice a kolik dětí dokážou porodit. Snad proto, aby se ony samotné naučili, že budoucnost nemáme v rukou my lidé, ale Bůh. A my se k téhle budoucnosti můžeme připojit, pokud ho poslechneme, budeme mu důvěřovat a splníme sliby, které mu dáme.

V historii tohoto světa by nebyl nikdo, kdyby nebyla také jeho maminka. Díky Bohu za maminky. Možná si Bůh v tomhle městě, státu, světě nepoužije ke změně muže. Nebude to pan farář, pan prezident, pan ředitel ani pan profesor. Možná to bude maminka. Ta, která poslechne Boha a splní svoje sliby. No a když tehdy mohla být v Ramatajim-sófimu, třeba může být dnes v Soběslavi.

Tak prosím, bratři a sestry, nezapomeňte dnes svým maminkám poděkovat, něco jim dát nebo alespoň říci, poděkovat za ně Pánu Bohu.

Pane Bože, víme, že nejsi žádný pan Bůh, že je v Tobě náš milující otec i matka. Děkujeme Ti za ty naše pozemské otce a dneska ještě víc za maminky. A nikdy nebyli dokonalé, někdy asi o dost horší. Ale díky za ně. Amen